

Hermanis Paukšs

KAD RUDZI ZIED
(tautiska dziesmu spēle)

DARBOJAS:

MIĶELIS
SAIMNIECE

1.MEITA

2.MEITA

3.MEITA

1.Meita. Ei, Miķel, ko tu tur dari?

Miķelis. Malku skaldū!

1.Meita. Kāpēc neko nevar dzirdēt?

Miķelis. Saimniece guļ – lielu troksni nevar taisīt – pamodīsies – būs pikta!

1.Meita. Jā, jā, Miķelīt – kas tiesa, tas tiesa... (Prom.)

2.Meita. Ei! Miķel! Ko tad tu tur dari?

Miķelis. Vai tad neredzi – malku skaldū!

2.Meita. Redzu gan. Bet kāpēc tik klusi?

Miķelis. Vai tad nezini, ka saimniece guļ?

2.Meita. Ā... to gan zinu...

Miķelis. Nu ko tad prasi kā muļķe? Gribi, lai pamostas?

2.Meita. Nē, nē, Miķelīt – to gan negribu! (Prom.)

3.Meita. Miķel! Kas tad nu?

Miķelis. Ak tad tev arī kārojas uzzināt, ko es te daru?

3.Meita. Kārojas gan!

Miķelis. Nu tad zini – es malku skaldū!

3.Meita. Ak malku?

Miķelis. Malku gan. Un vai zini, kāpēc es to tik klusi daru?

3.Meita. Bāi, ka saimniece nepamostas?

Miķelis. Nu jā! Bet paklau – tu esi gudra meita! Kas ir – vai nenāksi pie manis par sievu?

3.Meita. Kā? Tepat – uz līdzenas vietas?

Miķelis. Nu, var arī tur gabaliņu tālāk – zem krūma!

3.Meita. Vai, Miķel – zem krūma gan ne!

Miķelis. Nu tad nekā – skrej vien līdzī citām...

3.Meita. Labi, Miķelīt – es skreju!

1.2.Meitas (uzskrien saukdamas). Saimniece pamodusies! Saimniece pamodusies!

3.Meita. Ārprāts! (Skraida saukdama līdz ar citām.) Saimniece pamodusies!
Saimniece pamodusies!

MEITAS AIZSKRIEN. UZNĀK SAIMNIECE.

Saimniece. Nu ko, Miķel – kur tad meitas?

Miķelis. Tak jau laikam pie rudziem!

Saimniece. Un ko tad pats labu dari?

Miķelis. Malku skaldū.

Saimniece. Tas labi, Miķelīt – malciņu saskaldīt vajag. Vai tad par precēšanos nemaz nedomā?

Miķelis. Kā tad nu ne, saimniec – no rīta līdz vakaram par to vien domāju!

Saimniece. Un ko tad labu, tā skaldīdams, būsi sadomājis?

Miķelis. Nu, viena jau laikam jāņem būs!

Saimniece. Un kurējo tad esi noskatījis?

Miķelis. Nu tak jau to čaklāko!

Saimniece. Ā – tas gan pareizi, Miķelīt – ja ņemt, tad tikai to čaklāko! Bet met nu mieru, Miķelīt – gana atskaldījies jau būsi – teci nu azaida sev salūkā!

Miķelis. Zelta vārdi, saimniec! Azaid – svēta lieta! Iešu un salūkāšu! (Prom.)

Saimniece. Tāds viņš man darbinieks – dūšīgs!

Meitas (uznāk). Laba diena, saimniec!

Saimniece. Jā – dieniņa mums šodien padevusies... Un kā tad ar rudziem?

1.Meita. Ar rudziem viss kārtībā, saimniec!

2.Meita. Vārpas briedina!

3.Meita. Rudenī būs dāsna raža!

Saimniece. Eku tad labi, kad ar saimniekošanu tā veicas! Bet kā tad nu pašas? Vai pūriņš jau pielocīts?

1.Meita. Ak, ko nu par to! Pūriņš jau sen pāri malām!

2.Meita. Pašu austi lindraki, lai!

3.Meita. Un cimdi tautiskiem rakstiem!

Saimniece. Jā, jā – tautiskos rakstos mūsu sentēvu gudrība slēpta!

UZNĀK MIĶELIS.

1.Meita. Ko viņš tur atkal dara?

2.Meita. Vai tad neredzi?

3.Meita. Nu, tak jau to malku atkal skalda!

Saimniece. Jā – tāds nu reiz ir mūsu Miķelis – čakls bez gala!

Meitas. Kā? Bez gala?

Saimniece. Nē – tā jau tas nebija domāts!

1.Meita. Tad nu gan labi, saimniec!

2.Meita. Jā – tad jau nu trakoti labi!

3.Meita. Citādi – kā tad tā – Miķelis – un šē tev nu šitā!...

Saimniece. Nu, Miķel, vai azaida ieturēji?

Miķelis. Ieturēju gan, saimniec! Kā tad nu bez azaida! Bez azaida grūti!

Meitas. Bez azaida grūti, Miķel! (Prom.)

Saimniece. Kā tad nu tur palika, Miķel?

Miķelis. Ar ko tad, saimniec – ar skaldīšanu vai ar tiem rudziem?

Saimniece. Par rudziem man viss ir zināms. Es par tām meitām. Visām pūri jau pielocīti!

Miķelis. Ā – tas gan labi, ka pielocīti!

Saimniece. Es tad nu iešu, Miķel – atkal kādu gabaliņu nosnausties!

Miķelis. Ko vajag, to vajag, saimniec – zelta lieta! Bez snaušanas mēs nekādi!

SAIMNIECE PROM. UZSKRIEN MEITAS.

Meitas (sauc). Saimniece iesnaudusies! Saimniece iesnaudusies!

Miķelis. Še tev nu – izrādās, ka saimniece iesnaudusies!

1.Meita. Nu kā tad būs, Miķel – vai nāksi manu pūriņu skatīt?

Miķelis. Nav laika! Malka jāskalda!

1.Meita. Cik tad nu ilgi to malku skaldīsi?

Miķelis. Kamēr visa būs saskaldīta!

1.Meita. Jā, čakls tu esi, Miķel... (Prom.)

2.Meita. Ei, Miķel! Nāc manu pūriņu skatīt!

Miķelis. Vai tad neredzi, ka malku skaidu?

2.Meita. Redzu. Bet vai ta nevarēji uz brītiņu pierimties?

Miķelis. Krāces apiet nav laika!

2.Meita. Tas gan, Miķel – tas gan – krāces – bīstama lieta. (Prom.)

3.Meita. Miķel!

Miķelis. Kas ir?

3.Meita. Nevis kasir, bet konduktor! Nāc manu pūriņu skatīties!

Miķelis. Nes šu! Tad apskatīšu!

3.Meita. Smags! Nevar atnest!

Miķelis. Nu tad nekā – nākamreiz vieglāka taisi! (Kad 3.Meita prom.) Ir gan tās meitas! Zied kā rozītes! Un visas tik čaklas!

Meitas (skraida saukdamas). Saimniece pamodusies! Saimniece pamodusies! (Prom.)

Saimniece (uznāk). Tad ta labi izgulējos! Bet ko tad tu, Miķel – visu laiku tik skaldi?

Miķelis. Skaidu gan, saimniec – darbs darbu dzen!

Saimniece. Bet kur tad meitas?

Miķelis. Nu tak jau laikam rudzos!

Saimniece. Jā – rudzi mums briedīgi padevušies – būs dāsna raža!

Meitas (uznāk). Labs vakars, saimniec!

Saimniece. Dirst negribat?

1.Meita. Vai – kas tad nu tā par runu, saimniec?

2.Meita. Jā, saimniec – tā runāt gan nevajag!

3.Meita. Jāsaka – ejiet uz tuleti!

Saimniece. Nu tad ejiet uz tuleti, ja jums tā labāk patīk – bet es – pa sentēvu parašai! (Prom.)

1.Meita. Bet kā tad nu mēs, meitas?...

2.Meita. Patiešām – kā tad nu būt? Uz tuleti vai pa sentēvu parašai?

3.Meita. Kā nu mums rīkoties, Miķel?

Miķelis. Galvenais – lai rudzi labi augtu!

Meitas. Nu tad mēs uz rudziem! (Prom.)

Miķelis (skatītājiem). Šai vietā es biju paredzējis Hamleta monologu noskaitīt, bet baidos, ka tauta var nesaprast – tāpēc neskaitīšu!

Saimniece (uznāk). Atkal skaldi, Miķelīt?

Miķelis. Noriebusies tu man esi, saimniec, bet, kas jāsaka, jāsaka – skaldu gan! Skaldu kā traks!

Saimniece. Bet kāpēc tik klusi, Miķelīt?

Miķelis. Lai meitas rudzos neiztraucētu!

Saimniece. Lai nu tās meitas paliek rudzos, Miķelīt, - nāc tu pie manis par vīru!

Miķelis. A par ko tad i neiet? Iešu!

Meitas (skraida). Saimniece pie Miķeļa iet! Saimniece pie Miķeļa iet!

Saimniece. Nekā nevar darīt, meitas – saimniecei saimnieces tiesa! Nu mums rudzi vēl raženāk augs!

1.Meita. Tad nu gan laime!

2.Meita. Būs rudzi – būs pārtikšana!

3.Meita. Nu tik svinēsim kāzas!

Visi. Nu tik svinēsim kāzas!